

Educar, cosa de tots

LA LLEI DE "QUALITAT" DE L'ENSENYANÇA.

UNES MESURES PREOCUPANTS

Davant les propostes de la Llei de qualitat de l'ensenyança del govern central, el Moviment de Renovació Pedagògica de Menorca vol fer les següents consideracions:

La notícia del fracàs escolar no és gens nova. Des de fa temps manifestam que hi ha problemes de rendiment acadèmic, poca capacitat d'exigència i esforç, manca de motivació i desinterès a les nostres escoles i instituts. Aquesta situació ens preocupa a tots i dia a dia, als nostres centres i amb als recursos a l'abast, intentam fer-hi front. A l'hora d'analitzar-ne les causes, sempre hem cregut que el sistema educatiu actual té aspectes a millorar i que cal modificar tot allò que no funciona o no s'ajusta prou bé a les necessitats reals.

Des de fa temps, però, s'insisteix repetidament en el tema de manera que el sistema educatiu apareix com l'únic responsable de la situació, l'únic a qui poden demanar comptes (per què no se'n demana a les famílies, als mitjans de comunicació, a l'estructura social i econòmica ...?) i l'únic que cal baratar per arranjar la situació.

Amb aquest discurs, el govern central prepara una pretesa llei de qualitat on apunta, entre altres, les següents mesures:

- . una prova de revàlida en acabar el batxillerat per obtenir-ne el títol (a més de les proves específiques per accedir a determinats estudis universitaris)
- . la creació de tres itineraris diferents als 14 anys , a fi de classificar els alumnes segons el nivell acadèmic
- . la recuperació de la repetició de curs

Des del punt de vista pedagògic és absurd pensar que les dificultats apuntades més amunt es resolguin a base d'exàmens. La introducció de la prova de revàlida trenca amb el model d'avaluació continua i qüestiona la feina del professorat que durant l'etapa d'educació secundària ha de proporcionar el coneixements necessaris per entrar a la universitat. S'ha suprimit la prova de la selectivitat, però on abans hi havia un sol examen, ara n'hi haurà dos o tres. Si es volia mantenir una prova per tal d'homogeneïtzar els diferents nivells d'accés a la universitat, ja estava bé la selectivitat, que garantia millor la igualtat d'oportunitats.

Respecte als itineraris, no cal repetir els arguments que ja hem manifestat altres vegades. No podem estar d'acord amb mesures segregadores que atemptin contra el principi de la igualtat d'oportunitats i neguin la possibilitat de canvi que significa el mateix fet d'educar. Quan a França, llegim, triomfa un assaig que manté que sobre una infància desgraciada és possible construir un adult sensible i equilibrat, aquí es pretén etiquetar de forma primerenca un alumne qualificant-lo d'incapaç per als estudis i trencant -li futures expectatives.

És clar que no tothom té els mateixos interessos i capacitats i l'ESO ha de permetre un marge de maniobra flexible per adaptar-se a l'evolució de cada alumne, però una cosa és l'opcionalitat, que s'ha de contemplar, i una altra és assignar a un alumne als 14 anys un itinerari prefabricat i rígid que determini el seu futur.

D'altra banda, des de les escoles i els instituts -i fora d'ells- ja s'estan assajant models pedagògics i organitzatius diferents que permeten afrontar millor l'atenció a la diversitat. Cal dotar-los del personal i recursos necessaris.

Quant a la repetició de curs no és cap novetat. Aquesta mesura, aplicada amb prudència i flexibilitat, i tenint en compte cada cas, és el que la llei ja permet fins ara.

Efectivament, hi ha malestar a les escoles. Però una bona part d'aquest malestar és causat per l'exigència social que es descarrega damunt l'escola. L'escola ha de fer les funcions de socialització,

formació d'hàbits, transmissió de valors... assumint bona part de la tasca formadora que abans era competència de la societat i, en particular, de les famílies. Aquest fet s'ha posat més en evidència amb l'escolarització fins els 16 anys, que ha concentrat aquesta problemàtica dins els instituts. Per tant, no podem rallar exclusivament del fracàs escolar si no rallam alhora del fracàs social. El problema no és només el sistema educatiu, és una qüestió de responsabilitat col·lectiva. No es pot pretendre que l'educació solucioni cap dels problemes socials pendents mentre deixem sols als professors i la resta de la societat s'inhibeix de les seves responsabilitats educatives.

Amb les mesures restrictives que imposa aquesta llei s'aconseguirà expulsar molts alumnes del sistema educatiu i es reduirà, evidentment, l'estadística de fracàs escolar, però no s'haurà resolt la problemàtica dels nostres joves i adolescents.

Aquesta llei no aborda així el tema educatiu en tota la seva complexitat, que requereix un debat profund i el compromís inexcusable de la resta de la societat. La qualitat del sistema és la qualitat de les persones que l'integren. Com podem exigir qualitat només canviant allò que afecta als estudiants sense preveure una profunda reforma dels plans de formació inicial dels docents?

Només podem pensar, idò, que la "qualitat" que ens proposa el govern no és més que el maquillatge amb què es pretén disfressar el retorn a un model d'escola selectiva i elitista que contribueix a fer una societat més injusta.

DM-13/02/2002
UH-13/02/2002